

de pares a fills. Els clergues anaven armats i vestits com els nobles, dissimulant la tonsura baix una espessa forra de cabells.

Si els eclesiàstics no complien amb llurs deures, menys complien els senyors, particularment a l'Empordà i al comtat de Besalú. Els comtes d'Empúries havien arribat a un grau tant baix de degeneració que ja no dissimulaven els seus robos. És per això que no feien cap cas de les advertències alertissades dels grans magnats de l'Església. Tant poc en feien, que l'abat Pere envia per segona volta embaixadors al Sant Pare, posant-lo al corrent de ço que succeïa a les terres de l'Empordà, parlant en particular contra Guillem, comte de Besalú, que per la seva desordenada conducta mereixia el dictat de "el boig".

L'obra començada per Tassi s'acabà finalment, celebrant-se la consagració definitiva del temple. En l'acta que tradueixo del llibre de Marca (1), s'hi veu clarament l'esperit bel·lic sempre latent dels comtes de Rosselló, d'Empúries i de Besalú en contra de Sant Pere de Roda i les precaucions minucioses dels dignataris de l'Església per a oposar-se a les seves depredacions.

Diu aquesta:

"CARTA DE CONSAGRACIÓ DE L'ESGLÉSIA DE SANT PERE DE RODA, LA QUAL HO FOU PER TRES BISBES EN L'ANY DE L'ENCARNACIÓ DEL SENYOR DE MIL VINT I DOS, AL TERÇ DE LES NONES D'OCTUBRE.

"Al Sant Pare Benet (2), en Pere, per la gràcia de Déu abat, i tots els vostres súbdits, salut i glòria us dirigim. En l'any predit, havent tingut esment de la queixa dels monjos d'aquest lloc, que està baix l'advocació de la Santa Església Romana, de que havia sigut devastat i envilit per homes dolents, això és, pels procers i llurs súbdits que viuen en els confins de la nostra regió. Vós que això coneixíeu, atentament escollàreu els nostres pregs i manàreu baix pena d'excomunió als comtes que restituïssin totes les coses que havien prés al dit lloc i que cap en retinguéssin contra la nostra voluntat. Després d'això, deleu que totes les persones de menys je-

(1) Marca.—Marca Hispanica, App. CXCV.

(2) Benet VIII.

rarquia a les quals se'ls imputés una semblant falta, segons el nostre judici, també serien objecte d'excomunicació, com també els provocadors i productors de confusions i d'improperis, perquè tot hom digui que l'excomunicació sacerdotal no s'entén solsament als prínceps.

Mes, oh, dolor! Quan les coses santes han estat maltractades i conculcades, és que el Sant Pare no ha excomunicat a uns i altres? Sens dubte és una falta imperdonable menyspreuar la justícia, desdenyar la pietat o negar la misericòrdia. Però res més cert és que amb la renúncia de les coses de Crist i imitant les obres del diable i d'ell seguint els vestigis destructors, seran aquells perpétuament submergits, i cada volta més pitjorament, en els profunds antres infernals.

"Sens dubte, perquè les prediccions del bisbe (Papa?) siguin possibles per a la convocatòria dels concilis i l'explicació de l'origen que informa els Estats, i perquè les exhortacions arribin als comtes i a llurs vassalls és necessari que no retinguin res del lloc predit.

"Els menyspreuadors dels vostres drets efectius, mals encaminadors que són, també substraïen a la consagració d'aquest lloc on és edificada la nova església, menys els bisbes Oliva de Vic, Vifret de Narbona, Esteve Atense i Esteve Agatense. Assisteixen també els comtes Huc (d'Empúries) Vifret (del Rosselló) i Guillem (de Besalú), la comtesa Ermessendis i moltes altres il·lustres personatats.

"En l'any de l'Encarnació de Jesucrist de 1022 i al dia tres de les nones d'octubre, arriba l'arquebisbe Vifret de Narbona en representació de Pere, bisbe de Girona i els bisbes Esteve Atense, Esteve Agatense i Oliva de Vic per la consagració de la nova església de Sant Pere de Roda.

"Confirmem nosaltres, els predits bisbes, al venerable cenobi els predits que anteriorment adquirí per la misericòrdia de Déu i que estan inscrits en llurs escriptures com també els canons de subjecció a l'Església Romana. Si existeix un violador de nostres decrets, sigui per tal excomunicat per l'Omnipotent i per Sant Pere i separat de l'Església, mentre no satisfagi plenament el dany.